

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

De pace multiplici, & cum quibus, quomodouē seruanda sit pax, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Stetit Iesus in medio discipulorum suorum, & dicit eis: **Pax vobis.** Ioannis XX. Solent homines cognosci à nobis ex voce, vbi etiam non videntur cum quibus aliquanto tempore viximus. Proinde cum Petrus de manibus Herodis per Angelum ex carcere ereptus, & nocte ad ianuam pulsaret domus Mariz matris Ioannis, qui dicebatur Marcus, vbi multi erant discipuli congregati, puella quaedam nomine Rhode, ad videndum quis pulsaret, processit. Quæ Petri voce audita, ilico eum vt agnouit præ gaudio recurrit ad eos qui intus erant, ante nunciauit Petri præsentiam, quam aperire. Nouit itaque ex voce quem oculis nondum viderat. Hoc modo Christus cito ex voce à suis agnosceretur, voce vsus est solita. Nam ingrediens mundum, pacem fecit per Angelos nunciari his, qui bonæ sunt voluntatis. Evangelizans per mundum pacem annunciauit. Per Apostolos denique quantumcunque intrarent domum, iussit habitatoribus offerri optarique pacem. Mundum tandem egrediens Apostolis reliquit tanquam sui memoriam pacem, dicens hoc esse signum, quo ab omnibus agnoscerentur discipuli, si dilectionem, quam pax generat, & rursum ex eadem generatur, habuerint à inuicem. Nouissimè autem rediens, quo ipse certius agnosceretur esse, qui per passionem & mortem eos reliquerat, illos salutans, Pax, inquit, vobis. Est autem pax multiplex, nec omnis pax est bona. Est enim primo pax quædam inordinata, cum obedire qui debet imperare: sicut vbi Dominus obedit seruo, maritus vxori, ratio sensualitati, spiritus carni. Sic Adam obediuit Euz. Propterea audiuit à Domino: *Quia obedisti voci vxoris tuæ, maledicta terra in opere tuo.* Quapropter rectè Apostolus dicit: *Si secundum carnem vixeritis, hoc est, si caro vobis imperauerit, & vos carnis obedieritis desiderij, moriemini.* Est pax alia simulata, quam habent qui loquuntur pacem cum proximo suo, mala autem in cordibus eorum. Huiusmodi pacem Iudas coluit erga Christum, & Ioab ad Amasam. Tertia est pax quæ est concordia malorum & peccantium consensus. Veruntamen nulla harum trium, verè loquendo, est pax. Pax enim omnium appetituum est consensus in bono atque concordia. Vbiunque igitur est pax, ibi est concordia, at non e converso. Inter malos enim concordia esse potest, sed haudquaquam pax. Sola enim pax est diligentibus legem tuam, Domine. Et non est pax impijs dicit Dominus. Concordia nominat tam in bono, quam in malo consensusum, ideo concordia bonorum vte est bona, ita malorum est perniciofa. Duo igitur si consentiant, concordēs sunt. Vide autem in quo consentiant. In malo, inquis. Ergo neciter habet pacem, licet concordiam, vt dixi, habeant in malo. Porro inter bonos & malos nulla est concordia, nec vtriusque pax. Bonis enim pax esse potest, malis verò esse non potest, nisi boni fiant. Est ergo vera pax omnium appetituum consensus. Habes in te multos appetitus, si omnes in iustitiæ ac virtuti consentiant, habes pacem in te. Si vnus fuerit appetitus in te, qui à virtute dissentiat, non est pax in te. Vide igitur quam inique ca-

Iurmentur bonos iniqui, vbi simul in congregatione viuunt. Iniquis enim boni debent non consentire in malo: ideo non est quo ad hanc partem inter eos concordia. Si iam conquerantur se non posse habere cum cohabitatoribus concordiam, nihil mirum. Num malis consentiendum est in malo? Ipsi potius bonis consentiant, & erit concordia. Quod verò mali clamant, vt solent, sibi nullam esse pacem, dicendum: Nunquid malis propterea non est pax, quia cum bonis habitant? Amice, boni non auferunt tibi pacem, licet à te sanete discordent. Pacem tu ideo nō habes, quia malus es. Esto bonus, & habebis pacem, & erit tibi cum bonis concordia. Quando igitur tibi pacem deesse conquereris, te ipsum accusas, quod bonis non consentis, nec in te ipso consentis virtuti ac iustitiæ. Nulla igitur culpa hic est bonorum. Haudquaquam enim in hoc, quod in te pax nulla est, ipsi tibi debent consentire, vt pacem habeas. Nam tuis illicitis boni non consentiunt, & à bono, si quod in te est, non dissident. Nam si in malo tibi consentirent, concordia posset fieri, quæ est malorum, non pax. Pax ergo solorum est bonorum. Possumus tamen dicere generalius de pace loquendo, cum tribus nobis pacem esse seruandam. Primo cum hominibus, quod admonet Apostolus, dicens: Quantum in vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes. Quare dicit, quantum in vobis est? quia non ex vno solo stat vt inter duos pax maneat. Tibi ipsi seruare potes pacem, adeo vt etiam proximi desiderijs malis aduersans, aut pro iustitiâ contendens, pacem intra te habeas neminem operans ex te lædi, neminem perturbari, tametsi vel Dei iniuriam vindices, aut tua tibi ablata iudicio repofcas. Nam tu in pace constitutus, iusta iuste agens, non læsisse pacem diceris, si alium sua perturbet iniquitas. Ita igitur iuberis cuncta agere, vt tu pacem habens etiam alijs eandem relinquant. Quod si aliena te iniquitas agere compellit quæ iusta sunt, licet alius propterea perturbetur, tu non illi, sed ipse sibi auferit pacem. Secundo, debemus seruare pacem nobiscum. Hoc in te fieri non potest esse, nisi continuo sis aduersarius privato amori & propriæ tuæ voluntati, & nisi sis consentiens iustitiæ & omni virtuti. Ad hanc pacem perfecta vitiorum mortificatio necessaria est ad hanc pacem, perfecta sui abnegatio atque resignatio in Dei perfectissimum beneplacitum est necessaria. Ad hanc Paulus hortatur vbi dicit: *Pacem sequimini, sine qua nemo videbit Deum.* Interrogas fortasse, quæ sint, quæ conducant, quæ promoueat aut generant hanc pacem. Primum est generale, habere propositum firmum, quo nolis peccare. Non enim est, inquit Psalmista, pax ossibus meis à facie peccatorum meorum. Peccatorum enim spiritus, quæ per penitentiam deletæ non sunt, pungunt & lacerant, nec pacem quietam conscientie sinunt. Secundum, quod pacem iuvat non vulgariter, est, vt quam primum in te senseris delictum, illud confitearis Domino, humilians te coram eodem, teque accusans ingratitude, ores illum tam pro venia delicti, quam pro gratia maiori, donec ad sacerdotem opportuno venias tempore, cui pariter delictum confitearis. Miram enim operatur pacem & consolationem Sacramentum hoc confessionis, conscientiam reuelans ac pacans. Nonne David humiliter dicens: Peccavi Domino, mox audire meruit: Transulit quoque Dominus peccatum tuum? Tertium quæ tibi præceperit Deus cogitare semper, vt in lege Domini sic semper

Melius cur
 veram pacem
 non habeat.

Pax seruanda
 cum tribus.
 Rom. 12.

Hebr. 12.
 Sex quædam
 pacem perfectio
 generant.
 Psalm. 7.

Reg. 12.

Y Y 4. volun-

Ecol. 1.
Eccle 7.
Luc 4.
Gregor.

Luc 21.

Exod. 14.
Augustin.

Ioan. 6.
Facem veram
desiderans
quid facere
debeat.

Pro. 4.

Matth. 7.

Idioma dia-
bolicum quid-
sit.

voluntas tua, & timens Deum nihil negligas. Quartum, ne animam tuam curis & rebus terrenis immoderate implices. Propterea Marthæ dicitur *Martha, Martha sollicita es, & turbaris erga plurima.* Gregorius quoque dicit: Quid laboriosius, quam terrenis desiderijs insistere? quid quietius, quam nihil in hoc mundo appetere? Occupatio namque omnis temporalis distractio est cordis, & perturbatio mentis. Quintum est simplicitas mentis, ut aliena non inuestiges, non explores noua: imo adeo de illis te non intromittas, ut etiam ea, quæ tibi nihil ad salutem, nihilve ad pacem conducunt, nescire studeas. Curiositas namque sciendi noua seu aliena & alienæ vitæ inuestigatio nimium turbant. Sextum est patientia, seu in silentio mansuetudo. Qui enim integram optat pacem possidere, multa dissimulat, multa nesciat, multa tacens transeat, multa videns non videat, multa sciens non intelligat necesse est, quo minus turbetur, pacem quæ seruet ac tranquillitatem mentis. Nam qui omnia volunt excusare, de omnibus rationem reddere, ad singula respondere, sequæ defendere, non possunt diu in pace versari. Tu igitur in silentio, mansuetudine & patientia, posside animam tuam. Committete Deo, & omnia excusationum negocia atque responsum, quam diu tacere tibi & sustinere licet, eidem relinque: quia Dominus tuus pugnabit pro te, & tu tacebis. Tercio pacem seruare debemus cum Deo per integram plenamque nostri subiectionem, per abyssalem nostri abnegationem, per resignationem & egressionem nostri perfectam. Hæc pax secundum Augustinum, est à voluntate Dei non diuidi, & in eis quæ solus Deus sunt, delectari. Vt igitur veram pacem pectoris, quam Christus nobis optat, in hac vita possideamus, videamus cuiusmodi habuerint conditiones Apostoli, quando Christus ad eos ianuis venit clausis, inde instructi nos illis quodam modo satagamus conformare. Primum est, quod fores erant clausæ domus, in qua residebant Apostoli. Quo significatur ianuas nostras, si nobis intus debeat annunciari pax, custodiri portis clausis debere. Quæ sunt portæ domus nostræ, in qua residet anima? Corpus nostrum domus est animæ. Sensus nostri sunt portæ domus. Per has enim perinde ac per portas domus ingreditur & egreditur, quicquid ab anima intus recipitur aut emittitur. Quicquid per sensus exteriores recipitur, hoc in interioribus sensibus imaginando, æstimando memorandoque versatur, & ex his ad affectiones aut auersiones cor inclinatur. Ex corde autem oriuntur proceduntque omnia tam bona quam mala. Propterea Sapiens dicit: *Omni custodia seruetur tuum.* Hoc est: Vide ut portæ omnes domus tuæ sint clausæ, atque contra hostes munitæ, ne quicquam te ingrediatur animæ tuæ inimicum. Inimicus enim noster diabolus, non aliter atque castrum nos obsidet. Ne igitur te ingredi possit, portas clausas tene. Si enim vides mulierem ad concupiscentiam eam, facto diabolum intrasse per portam oculorum. Si carnalia, si detestatoria te delectat audire, per aures intrauit diabolus. Si impudice tangit, quicquam, diabolus per tactum intrauit. Si iuras, blasphemias aut maledictis, diabolus per os in te introit, & in lingua tua sedet per te loquens. Idioma enim infernale ac diabolicum est blasphemare & maledicere. Hoc enim idiome cuncti loquuntur damnati. Quemadmodum in Dei regno ediuertuntur omnes beati sui loquuntur idiome, quod est laudare Deum, benedicere Deum,

Deum,
expone
mate tu
nus h
dos, n
num o
ueri,
fructu
ne cog
Propre
tu est a
tame
que et
frit te
subtra
Spiritu
sudent
ipsum
tam. N
hoc est
tione,
tempo
Quand
bono e
propri
solitud
Alioqu
tione n
debito.
te fru
memb
Apost
Teru
metum
à prop
tis, &
nos scr
am ad
Si non
ta veri
na effi
dam,
itaque
imper
cedant
teus su

VI

Deum, & rogare Deum. Qui tamen non pro se rogant, sed pro nobis. Jam
 expende ad quod regnum pertineas, Christi an diaboli. Hoc enim ex idio-
 mate tuo dinoscet. Gallus gallice loquitur. Germanicus alemanice. Hispanus
 hispanice. Verum de hoc facis. Dixi sensus sub custodia arcta continen-
 dos, ne inimicus quispiam introeat, qui zizaniam in te seminet. Pone frz-
 num ori tuo, & quicquid pudet dicere, pudeat & cogitare, & non liceat in-
 ueri, quod non licet concupisci. Eua si non curiose aspexisset lingni vetiti
 fructum, non comedisset. Quidam denique pepigit foedus cum oculis suis,
 nec cogitaret de virgine, haud dubium sciens inuitum sequi cogitationem.
 Properea alius in Threnis lugens conqueritur, dicens: *Oculus meus depra-*
tu est animam meam. Secundum est quod discipuli erant congregati. Sic & tu
 tametsi in abditissimo specu lateas, charitate omnibus sis iunctus. Vbiun-
 que etiam in sancto opere congregatio fuerit simul, cum qua viuis siue hæc
 se in templo, siue in labore, siue in oratione, siue in prædicatione, tu noli te
 subtrahere, noli deesse. Omnis enim congregatio in bono opere collecta,
 Spiritus sancti habet influxum (vt sanctus Bonauentura dicit, monachis
 suadens semper manere cum conuentu) cuius non est particeps, quisquis se-
 ipsum segregauerit, tanquam membrum à corpore congregationis separa-
 tum. Maiorem enim gratiam suscipit, quisquis alijs (quando debet esse)
 hoc est congregationi sociatus fuerit in oratione, in laude diuina, in opera-
 tione, aut labore obedientia, & similibus, quam qui segregat se pro illo
 tempore, tamen si bonum interim operetur aliquid ex propria voluntate.
 Quando ergo esse debetis cum alijs in templo, aut in prædicatione, aut alio
 bono exercitio, interim nihil præferatis aliud, licet alioqui bonum, ex
 propria voluntate. Studio enim deuotionis alio tempore potestis vacare in
 solitudine, quando non adest opus cui ex obedientia teneamini interesse.
 Alio qui si adesse debetis, & non estis, absentia vestra à communi congrega-
 tione neminem nõ scandalizat. Sitis ergo vt membra cum corpore tempore
 debito, & sitis soli in oratione etiam tempore debito, vt pro loco & tempo-
 re fructum & orationis & boni operis vtrobius referatis. Sitis ergo vt
 membra in corpore mystico non separata, sed vnita vt quemadmodum
 Apostoli, statum Christi, hoc est, Spiritum sanctum recipiatis, & pacem.
 Tertium est, quod timebant. Erant enim propterea foribus clausis propter
 metum ludæorum. Et vobis quidem timendum est, non ab hominibus, sed
 à propria malitia, infirmitate & ignorantia, ne aliquid cogitatis, ne dica-
 tis, & ne faciatis quicquam, quo Deum offendatis. Ad hoc enim hortatur
 nos scriptura: *Fili ac edens ad requiem dei, si in timore & pr. pa. a. animam tu-*
am ad tentationem. Et iterum: *Qui sine timore est non poterit iustificari.* Item quæ:
Si non in timore Domini tenueris te instanter, cito subuertetur domus tua. Propter
 ea verissimum est, quod diuus inquit Bernardus: In veritate comperi, nil
 ita efficax est ad gratiam Dei promerendam, conseruandam & recuperan-
 dam, quam si omni tempore inueniaris non altum sapere, sed timere. Hæc
 itaque dicta, non vt credatis, cum ista etiam feceritis, mox sublimem illam
 imperturbatam quæ possideatis pacem, sed vt sciatis hæc communia, vt præ-
 cedant, necessaria esse, sine quibus ad pacem non potest perueniri. Illa au-
 tem superiora, quæ dixi ad pacem conducere, vicinius accedunt, vt confes-

Iob 30.
 Gregor.
 Gen. 3.
 Iob 31.
 Thron. 1.
 Bonauentura.
 Eccl. 2.
 Eccl. 1.
 Eccl. 7.
 Bernard.
 Rom. 12.

rant tranquillitatem his maximè, qui in his rudimentis sunt ante imbuit Dominus igitur Iesus Christus filij charissimi, det nobis omnibus, conferuet, & indes augeat suam pacem. Qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA I. POST OCTAVAS PASCHAE.

Epistola, prima Beati Petri secundo.

Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia eius. Qui peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Qui cum malediceretur, non maledicebat. Cum pareretur non comminabatur: tradebat autem iudicanti se ipsum. Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccati mortui, iustitia vivamus: cuius liuore sanati estis. Eratis enim sicut oves errantes, sed conuersi estis nunc ad pastorem & episcopum animarum vestrarum.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

AD imitationem nos hortari cupiens Christi beatus Petrus Apollolus, ob oculos nostros eiusdem statuit passionem. Nihil enim adeo nos ad imitationem Christi extimulat, quam eius passionis contemplatio. Illuc igitur nos inuitat, quo fructum illius capiamus. Itaque dicit Christus passus est pro nobis, vel vt peccata nostra nobis auferret, quomodo Ioannes dicit, *Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi:* Vel vt Deo nos Patri reconciliet. Cum enim adhuc inimici effemus, reconciliati sumus Deo per mortem eius: Vel vt gratia sua nos iustificet, ducens nos vt dux & legitur noster per vias iustitiae, quo ipse praecursor pro nobis introiit in aeternam haereditatem. Ideo sequitur, & dicit beatus Petrus: Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, & imitandi praemonstrans formam, iuxta quam sequamini vestigia eius. Cuiusmodi, inquis, reliquit nobis exemplum **CHRISTVS**? Nempe tribulationum, non deliciarum, contumeliarum, flagellorum, dolorum, opprobriorum, spinarum, crucis, vulnerum ac mortis. Exemplum nobis reliquit humilitatis, patientiae, mansuetudinis, vt sequamur vestigia eius per viam, qua praecessit nos. Qui enim dicit se in Christo manere, debet sicut ipse ambulauit, & ipse ambulare. *Qui peccatum non fecit.* Neque enim vt Deus peccare potuit, & homo ab exordio incarnationis suae tanta est confirmatus gratiarum plenitudine, vt nequè nulli subiacere posset peccato. Nec est inuentus dolus in ore eius. Quod a discipulorum suorum quoque testimonio probatum est, dicentium? *Magister, scimus quia veraces es & viam Veritatis doces.* Qui cum malediceretur à Iudeis, dicentibus illum daemone habere, & in principe daemoneum accipere daemona, potatorem esse vini & voracem, non maledicebat, sed pro malis bona, pro maledictione reddidit eruditionem & benedictionem. Siquidem in passione tanquam agnus coram tondeute se obtulit.

Ioan. 1.
Rom. 5.
Eph. 1.
Hebr. 6.

Ioan. 1.

Math. 20.
Math. 21.
Luc. 11.
Math. 21.

Eph. 1.

Cum pareretur, non comminabatur occisoribus suis, quin potius pro eis ardentem ad Patrem orauit. Tradebat autem iudicanti se iniuste. Siquidem ex timore humano Pilatus, quem innocentem sciebat, & saepius pronuncia-

uerat, i
quem i
se iudic
hominu
sum, qu
endum
morte n
retexol
quoque
peccatis
riantur
peccatu
dicit, qu
tunc in
quidem
mus. Il
luit. Ille
citur, pe
conuerti
fidem &
rum vest
esse su
iuxta al
dillime
ipsum o

Ego
no
dib
suam ois
Neque er
dumitat
inueniet
ram, &
dandi, at
for bonu
zer ac so
flum, cu
solum ef
ere aut f
patorib
stans i
Ego